

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, uplatňující pouze důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., dovozuje, že obžalovaný byl neprávem uznán vinným zločinem krádeže, když se ve skutečnosti jedná pouze o přestupek disciplinární. Obžalovaný, který uprchl z věznice, kde si odpykával trest, máje při tom na sobě šaty erární, poněvadž jiných neměl, nemohl jednati v úmyslu zlodějském, »ve svůj prospěch«, poněvadž mu šlo pouze o obyčejný útěk. Není zde tudíž zákonného znaku skutkové podstaty krádeže odnětí věci ve prospěch zloděje. Stížnost jest na omylu. Přes to, že snad úmysl obžalovaného směřoval v první řadě k tomu, by uprchl z vězení a přes to, že provedení tohoto úmyslu nutně předpokládalo, že sebou vezme erární šatstvo a prádlo, jímž byl oděn — dlužno uvážiti, že šatstvo a prádlo bylo dáno obžalovanému vězeňskou správou pouze k užívání a že nikdy nenabyl jeho držení, poněvadž právě vězeňská správa nepozbyla disposiční moci nad ním. Ježto obžalovaný nabyl držení těchto věcí teprve útekem z věznice, jímž znemožnil vězeňské správě další disposici jimi, plyne z toho, že do té doby šatstva a prádla vězeňského v držení neměl. Kdyby byl obžalovaný měl pouze úmysl útekem ujíti trestní vazbě, bylo by mu bývalo možno šaty i prádlo vězeňské správě vrátiti a tím erární škodu nahraditi. Tím, že svršky ke škodě eráru, jak tvrdí, »někde zahodil« nebo snad spíše prodal, dal nepokrytě na jevo úmysl, odněti je trvale z držení eráru. Dopustil se tudíž krádeže, jak správně vyslovil první soud.

Čís. 1229.

V tom, že svědek po hlavním přelíčení v řízení přestupkovém udal u soudu, že výpověď jeho nebyla pravdivá, ač v skutku pravdivou byla, nelze po případě spatřovati zločin křivého svědectví, nýbrž přichází v úvahu skutková podstata podvodu vůbec.

(Rozh. ze dne 8. června 1923, Kr I 246/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 27. ledna 1922, jímž byl obžalovaný Josef S. podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin podvodu dle §§ 197, 199 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a odkázal věc na příslušný okresní soud, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost odporuje rozsudku pouze potud, pokud nalézací soud neshledal skutkové podstaty činu trestného ani ve výpovědi obžalovaného, zaznamenané v protokole okresního soudu v Hořicích ze dne 12. července 1921. V rozhodovacích důvodech odůvodněn jest dotyčný výrok rozsudkový v ten smysl, že onu výpověď obžalovaného, učiněnou po hlavním přelíčení, tedy po ukončeném jeho výslechu svědeckém, soud

nemůže pokládati za svědectví, jelikož v celém protokolu o tomto udání není ani zmínky o tom, že obžalovaný po napomenutí jako svědek byl vyslýchán, naopak zřejmo je, že toto pozdější udání je trestním oznámením, které obžalovaný na sebe učinil, což patrně i z toho, že okresní soud postoupil ihned spisy státnímu zastupitelství, které navrhlo zavedení přípravného vyhledávání proti němu pro zločin podvodu. Stanovisko, zaujaté rozsudkem, dlužno prohlásiti za správné a zmateční stížnost je v nepravu, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. namítá, že názor nalézacího soudu o podstatě a povaze oné výpovědi obžalovaného je právně mylným. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný při hlavním přelíčení, konaném dne 12. července 1921 u okresního soudu v H., v trestní věci proti Václavu Z-ovi pro přestupek Šu 477 tr. zák. potvrdil jako svědek, že duši a plášť kola, odcizeného jím jeho zaměstnavatelce M-ové, prodal Z-ovi za 100 K, že prodej tento podrobně vylíčil i místnosti přesně popsal, že však po líčení vrátil se k soudu a udal, že jeho svědecká výpověď nebyla pravdivá, neboť plášť nikomu neprodal, nýbrž si jej ponechal a na kouský rozřezal. Dle dalšího zjištění rozsudkového obžalovaný v konaném na to přípravném vyhledávání doznával, že při onom přelíčení svědčil křivě, a předložil rozřezané kousky; bylo však prokázáno, že kousky ty nejsou z kola odcizeného M-ové, a obžalovaný, byv takto usvědčen a pro podvod žalován, tvrdil, že jeho svědecká výpověď při hlavním přelíčení je pravdivá, neboť duši a plášť S-ovi skutečně prodal. Na základě takto zjištěného stavu věci nabyt nalézací soud dle rozhodovacích důvodů rozsudkových přesvědčení, že obžalovaný jako svědek při hlavním přelíčení mluvil pravdu. Při hlavním přelíčení, proti obžalovanému pro zločin podvodu konaném, veřejný žalobce obžalobu podanou naň původně jen pro křivé svědectví, vydané při hlavním přelíčení ze dne 12. července 1921, rozšířil na onu výpověď, jím u okresního soudu v H. téhož dne po hlavním přelíčení složenou. Nalézací soud však, neshledav ve výpovědi té svědectví, dospěl k závěru, že obžalovaný před soudem vůbec křivého svědectví nevydal, a sprostil ho v obojím směru obžaloby. Zmateční stížnost zdůrazňuje především, že obžalovaný neměl, byla-li jeho svědecká výpověď při hlavním přelíčení ze dne 12. července 1921 pravdivá, důvodu, činiti na sebe udání pro čin, jehož nespáchal, a dovozuje, že obžalovaný onou pozdější svou výpovědí odvolával svou výpověď, vydanou při hlavním přelíčení, což prý mohl učiniti jedině jako svědek, jelikož mu v dotyčné trestní věci jiné postavení vůbec nepříslušelo a on v jiné vlastnosti než jako svědek nevypovídal ani vypovídati nemohl. Tyto úvahy zmateční stížnosti nelze uznati za případné. Zmateční stížnost přehlíží, že lze učiniti ať již na sebe sama ať proti jinému také udání bezdůvodné, oznámení křivé; neodnímá tudíž ani onomu udání obžalovaného této povahy skutečnost, že jeho svědecká výpověď při hlavním přelíčení byla pravdivá, že tedy činu, z něhož se obviňoval, ve skutečnosti nespáchal. Stejně není na místě důraz, s nímž zmateční stížnost vytýká, že obžalovanému nepříslušelo v dotyčné trestní věci jiné postavení, než postavení svědka. V řízení přestupkovém, o jaké šlo v tomto případě, nekoná se dle Šu 451 tr. ř. přípravné vyšetřování tak, že nehledě k výjimečným případům, jaké mají na zře-

teli ustanovení §§ů 154 a 156, 157 a 161 tr. ř., děje se i výslech svědků v řízení tom jinak z pravidla pouze v rámci hlavního přelíčení. Obžalovaný neučinil ono své udání ani při hlavním přelíčení ani za okolností, uvedených ve shora naznačených předpisech trestního řádu, jeho opětný svědecký výslech nebyl nikým ani navržen, ani naň nebylo nalezeno rozhodujícím soudem. Již s tohoto hlediska nejeví se tudíž ono jeho udání výpovědi svědeckou. Protokol pak uvádí, že se »Josef S., čeledín v T., dostavil a u d a l,« načež následuje znění udání samotného. Jak se případně dovozuje již v rozsudkových důvodech, nenasvědčuje nic tomu, že by byl obžalovaný tehdy býval vyslýchán jako svědek, a stejně nelze ze žádné okolnosti usuzovati na jeho vědomí, že se k soudu dostavuje a své údaje činí jako svědek. Mimo momenty, zdůrazňované v tom směru v rozsudkových důvodech, není bez významu ani okolnost, že dotyčný protokol sepsán byl s obžalovaným v jiném oddělení soudním, než ve kterém konalo se hlavní přelíčení. Byť tedy obžalovaný svým údajem, že jeho výpověď při hlavním přelíčení není pravdivá, výpověď tu zároveň také odvolal, nelze důvodně říci, že by se tak bylo stalo ve formě svědecké výpovědi, to tím méně, že, jak se uvádí v rozsudkových důvodech a jak dokonce i zmateční stížnost zdůrazňuje, jeho výslech svědecký byl již ukončen. Pak ale nemá pro posouzení povahy onoho udání jako výpovědi svědecké význam ani zákonné poučení a napomenutí, jehož se dostalo obžalovanému před jeho svědeckým výsledkem při hlavním přelíčení, a zmateční stížnost dovolává se ho neprávem. Nerozhodným je konečně i způsob, jakým naložil s udáním obžalovaného okresní soud, u něhož udání učiněno bylo, že je totiž jednak pojal ke spisům trestní záležitosti proti Václavu Z-ovi, jednak je se spisy těmi sdělil státnímu zastupitelství k návrhu, a zmateční stížnost nevhodně míní, že, kdyby byl okresní soud obsah dotyčného protokolu považoval za udání, byl by o něm sám bez zvláštního návrhu zavedl ve smyslu druhého odstavce Šu 89 tr. ř. přípravné vyhledávání, a že právě proto, že v obou výpovědích obžalovaného spatřoval dvě různé, sobě odporující výpovědi svědecké, sdělil spisy k návrhu státnímu zastupitelství. Možno sice připustiti, že dle příslušných zákonných předpisů bylo by snad spíše na místě bývalo jednak nepřipojovati protokol o onom udání ke spisům trestní záležitosti proti Václavu Z-ovi, nýbrž učiniti jej základem nového trestního spisu proti obžalovanému pro zločin podvodu, zejména pak zachovati se ve věci samé dle předpisu druhého odstavce Šu 89 tr. ř., zavésti totiž ihned, aniž by vyčkáno bylo návrhu státního zástupce, přípravné vyhledávání. Než odchýlný způsob, jímž s protokolem naložil okresní soud v prvním směru, nemůže jakožto pouhý vnější úkon míti samozřejmě význam pro řešení otázky vnitřní povahy jeho obsahu, že pak v druhém směru je praxe u jednotlivých soudů různá, toho výmluvným dokladem je rozsudkový závěr, dle něhož nalézací soud právě v té okolnosti, že okresní soud spisy ihned postoupil k návrhu státnímu zastupitelství, spatřuje, ač ovšem ne zcela případně, moment, nasvědčující správnosti jeho názoru, dle něhož ono udání obžalovaného nelze pokládati za svědectví, nýbrž za trestní oznámení. V právu je naproti tomu zmateční stížnost, pokud spatřuje porušení zákona v tom, že v jednání obžalovaného nalézací soud neshledal

aní skutkové podstaty přestupku podvodu dle §u 461 tr. zák. Rozsudek se touto otázkou vůbec nezabývá, zmateční stížnost pak případně uvádí, že závadné udání je dle zjištění samotného rozsudku nepravdivé a že jím soud uveden byl v omyl, následkem čehož proti obžalovanému zahájeno a provedeno bylo celé trestní řízení pro zločin podvodu, během něhož teprve, jak dodati dlužno, na jevo vyšla bezpodstatnost a nepravdivost onoho udání tak, že jednání obžalovaného mohlo směřovati a bylo také způsobilým, přivoditi státu v konkrétním případě škodu na jeho právu, dovědėti se cestou řízení trestního pravdu a hájiti spravedlnost. Bylo proto v naznačeném právě rozsahu odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a rozsudek jako zmatečný dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. zrušiti.

Čís. 1230.

»Zneužíváním« ve smyslu §u 128 tr. zák. jest nejen dotýkání se pohlavních údů, nýbrž i jiných částí těla dítěte, pakli směřovalo k ukojení chlípných chťičů pachatelových.

(Rozh. ze dne 9. června 1923, Kr II 213/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 17. února 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zprzněni dle §u 128 tr. zák.

D ů v o d y:

Zločinu zprzněni se dopouští, kdo zneužívá dítěte pohlavně jiným způsobem než souloží k ukojení svých chťičů. Zločin je tedy dokonán již ohmatáváním těla dítěte, směřujícím k ukojení pohlavních, chlípných žádostí pachatelových. Zjištěná nalézacím soudem činnost stěžovatelova, — ohmatávání děvčete mezi nohama, sahání a dotýkání se ho až k přirození, — zakládá skutkovou podstatu dokonaného zprzněni, nikoli toliko pouhého pokusu tohoto zločinu. Je proto bez významu, zda jednání stěžovatelovo trvalo jen nějakou vteřinu a zda stěžovatel — vida rozpaky dítěte — od něho upustil, aniž mu dal hubičku a aniž je nějak nutil. Nezjištěním těchto skutečností bezvýznamných nestal se výrok nalézacího soudu — jak stížnost dále, ovšem nesprávně vytýká, — neúplným co do skutečností rozhodujících. Po stránce hmotněprávní (čís. 9 a) dovozuje stížnost, že ve zjištěné činnosti stěžovatelově není skutkové podstaty zprzněni, jelikož stěžovatel neohmatával nahé přirození děvčete, nýbrž sahal a dotýkal se ho mezi nohama přes reformní kalhotky, jimiž přirození bylo zahaleno. Než stížnost jest na omylu. Zprzněni jest ovšem dle marginální rubriky XIV. hlavy prvního dílu tr. zák. druhem těžkých případů smilstva; než tíha zločinu podává se při zprzněni nikoliv snad ze závažnosti smilného útoku, nýbrž z předmětu smilstva, z povahy osoby; jednáť se — pokud jde o děti mladší 14 let — o osobu, jejíž mravní zásady dosud se neustálily, jež smilnými činy, na jejím těle nebo s použitím jejího těla spáchanými, může se dostati